

Üniversite : İstanbul Kültür Üniversitesi
Enstitü : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Dalı : Özel Hukuk
Programı : Özel Hukuk
Tez Danışmanı : Dr. Öğr. Üyesi Safiye Nur BAĞRIAÇIK SİMİL
Tez Türü ve Tarihi : Yüksek lisans- Haziran 2021

ÖZET

Tasarımların hukuki anlamda korunmasına yönelik ihtiyaç, ürünlerin estetik ve görünümüne verilen önem nedeniyle tüm dünyada etkisini ve değerini gün geçtikçe arttırmaktadır. Tasarımlar; marka, patent, faydalı model ve coğrafi işaretler gibi, hukuki anlamda sınai mülkiyete konu olmuştur. Genel olarak tasarım, bir ürünün düşünsel ve yaratıcı bir faaliyet sonucu ortaya çıkarılan özelliklerini barındıran görünümüdür. Diğer fikri ve sınai mülkiyet haklarında olduğu gibi, yoğun bir emek ve mesai sonucu üretilen tasarım, hak sahibine geniş bir yetki verir. Tasarım hakkının niteliği gereği koruma kapsamının ve sınırlarının belirlenmesi güçtür. Bu nedenle uygulamada sıkça karşılaşılan tasarım hakkına tecavüz fiillerine ve hak ihlallerine karşı, hak sahibinin etkin bir koruma ihtiyacı bulunmaktadır. Türk Hukukunda tasarım hakkı tecavüze uğrayan hak sahibinin ileri sürebileceği talepler ve açabileceği davalar ilgili mevzuat kapsamında belirlenmiştir. Bu çalışmamızda özetle ilk bölümde 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında tasarım hakkına ilişkin genel kavramlar; tasarım tanımı ve kavramı, tasarımın unsurları ve çeşitleri üzerinde durulmuştur. Akabinde, ikinci bölümde tasarım hakkına tecavüz sayılan haller irdelenerek tecavüzün belirlenmesi açıklanmıştır. Nihayetinde, üçüncü bölümde ise tasarımlara tecavüz halinde hak sahiplerinin açabileceği davalar ve ileri sürülebileceği talepler incelenmiştir. Genel hatlarıyla Türk hukukunda tasarım hakkının, tasarım hakkına tecavüzün ve hukuki sonuçlarının incelendiği bu çalışma konuya öğretici ve mevzuat hükümleri çerçevesinde hukuki anlamda yeni bir boyut kazandırmayı amaçlar.

Anahtar Sözcükler: Tasarım, Tasarım Hakkına Tecavüz, Tasarımların Korunması, Tasarım Hakkına Tecavüz Davaları, Sınai Mülkiyet Kanunu

University : **Istanbul Kültür University**
Institute : **Graduate Education Institute**
Department : **Private Law**
Programme : **Private Law**
Supervisor : **Dr. Öğr. Üyesi Safiye Nur BAĞRIAÇIK SİMİL**
Degree Awarded and Date : **Master- June 2021**

ABSTRACT

Due to the need for legal protection of designs and the importance given to the aesthetics and appearance of the products, it increases its impact and value day by day. Designs; It has been subject to industrial property legally, such as trademarks, patents, utility models and geographical indications. In general, design is the appearance of a product that contains the features that are revealed as a result of an intellectual and creative activity. As with other intellectual and industrial property rights, the design, produced as a result of intensive labor and overtime, gives the right owner a wide authority. It is difficult to determine the scope and limits of protection due to the nature of the right to design. For this reason, the right owner needs an effective protection against the violations of the design right and violations of the right that are frequently encountered in practice. In Turkish Law, the demands and lawsuits that the right owner whose design right is infringed on are determined within the scope of the relevant legislation. Briefly, in the first part of this study, general concepts related to the design right within the scope of the Industrial Property Law numbered 6769; definition and concept of design, elements and types of design are emphasized. Subsequently, in the second part, the cases considered as infringement of the design right are examined and the determination of infringement is explained. Finally, in the third part, the lawsuits that can be filed by the right holders in case of infringement of the designs and the claims that can be put forward are examined. This study, which examines the design right, infringement of the design right and its legal consequences in general terms, aims to bring a new dimension to the subject in the legal sense within the framework of doctrines and legislative provisions.

Key words: Designs, Infringement Of Design Right, Protection Of Designs, Action For Infringement Of Design Right, Industrial Property Law